

Štev. 29.

V Ljubljani, v sredo 19. julija 1916.

Leto III.

Uničeno laško topništvo na Campolomonu, kjer je naša vojska Lahe premagala.

Velko na vojni.*

Bolgarski spisal Ivan Vazov; preložil A. B.

Ko so ga vzeli k vojakom, se je skrival v slami na svislih... Stari oče je šel v mesto k uradu prosit, naj Velka ne vzemo, ker je edini sin in nima nikdar pri gospodarstvu, ki bi pasel vole in opravljal poljska dela.

Doma je ostala samo stara mati, ki naj bi odpravila vse tiste, ki bi vprašali po Velku.

»Baba Vida, poklič! Velka!... V mesto mora! On je rezervist... In puško naj vzame s sabo!« ji je rekel kmet (župan).

»Sinko, Velka ni doma.«

»Mati Vida!... Ali se je Velko morda skrival?« — poprašujejo rezervisti, gredoči mimo vrat.

»Ne, sinki!... Kje pa ga naj skrijem?... Že od predvčerajšnjim ne vem, kje tiči... Saj je vendar priden deček! Saj ga poznate...«

A zdaj pride Ivan Morizivina, vodja rezervistov. Oborožen je od nog do glave. Poznan je kot grozovit človek, vsa vas se trese pred njim.

»Babica!... Ako Velko do jutri zjutraj pred našim odhodom ne pride, mu dam sto batin, ko ga dobim! Zapomni si to!«

»Zakaj, za Boga!... Mene ubijte, ko ga najdete!... Saj ni kak malopridnež!... Ali ne veš tega?...« mrmra prestrašena mati Vida in misli na Velka, ki sedi na svislih.

»Sto batin s črešnjevo grčavko. Ne ene manj!« ponovi Ivan in gre.

In Velko?... Trepetaje, kot bi bil mrlič, gleda za njim skozi odprtino, ki jo je bil naredil v strehi. Slišal je grožnjo strašnega Morizivine in se še bolj prestrašil.

Hitro se skobaca na svislih v kot, zarije se v slamo ter se do vratu zakoplje vanjo.

In tako je čakal do večera.

Drugi dan navsezgodaj je to-le videl skozi luknjo: na odprtem prostoru v vasi stoji tolpa rezervistov, sami njegovi vrstniki, vsi veseli, vsi v uniformah, in na čepicah, okrašenih z jesenskimi cvetkami, se jim leskečejo na solncu majhni zlati levi... V ustih drže majhne vejice zelenike, s katero so si okrasili tudi puške... Na prsih se križajo patrone, nabrane kot biseri... In kako dobro jim pristojajo pločevinaste steklenice, ki jim vise ob strani... solnce se svetlika v njih!

Mir je legel na gruče. Rezervisti so se vstopili v vrsto nasproti njegove kočice.

Od gostilne sem se bliža Ivan Morizivina. Nosil je čepico, visoko kot dimnik, na strani ji je bil pripel belo pero.

Vstavi se pred vrstami, jim nekaj pove, da znamenje z roko... počasi se prično pomikati, enakomerno urejeni, on pa pred njimi. Za njimi v pestri tolpi sorodniki in prijatelji, ki so bili prišli od njih jemati slovo.

Oglasi se pesem, glasna, zvočna...

Velko posluša... ne more se naslušati sladke melodije... in pesem je s svojimi zvoki napolnila vso vas... Nebo in gozde...

Odšli so... izginili...

* Resnična zgodba iz bolgarsko-srbske vojne.

Slovenski domovi na doberdopski planini, razrušeni od laških topov.

Zdajpazdaj mu veter prinese zvoke pesmi, ki se je izgubljala v zraku.

Vojna je vendarle nekaj lepega!

Neumnemu Velku se je srce streslo v prsih. Pogleda po sebi... ves prašen je od nog do glave, slama in pajčevina vise ž njega... krog njega zatohel vonj, tema, mišja nesnaga... tuintam prodirajo skozi špranjo solčni žarki... svetloba, kot da je ukradena...

A tam... širna polja, jasno nebo, božje solnce sije... reka v dolini šumi, ptice se v prostem letu dvigajo v zrak... in njegovi tovariši gredo čez zeleno polje in pojo...

Ne da bi dosti mislil, zleze Velko skozi štirioglasto odprtino izpod strehe v sobo, zgrabi puško na steni, gre skozi kravji hlev, pogladi marogastega vola, poljubi zvezdo na njegovem čelu, skoči čez plot, da ga ne ugleda mati, ter steče čez polje, kot bi ga kdo podil.

Rezervisti marširajo in pojo... Kot bliski se iskrijo njih bajoneti na solncu... njih zastava plapolata kot velika ptica z razprostrtimi krili...

Pred vsemi koraka Ivan Morizivina. Zdajpazdaj se ozre nazaj, velepa ter gre z velikimi koraki zopet naprej z visoko čepico.

Ko jih Velko doide pesem utihne, vrste se razdele in vsi prično kričati, kajti po Velkovem prihodu so vsaj imeli koga, da se zneso nad njim.

»Umalejtana!... Umalejtana!... Kako si? Kakšen junak si! Kje pa si bil?...« so klicali nekateri.

»Umalejtana je prišel!...« so kričali drugi — »zdaj se ne bojimo ničesar več in ujamemo sultana!«

»Marš!... Marš!... veselo!... Marš!... Marš!... Carigrad je naš!...

In vsi rezervisti se smejejo in radovedno gledajo Velka Umalejtana, po katerem še tuintam vise pajčevine...

Velko zardi in nič ne reče.

Ivan Morizivina se smehlja, a skoro zopet nagubanči čelo in zakriče resko: »Dovolj je tega!... Kaj se grohotate?... Dobro, Velko!... Marš!...

Rezervisti v redu korakajo naprej.

A predno so bili čez prvi klanec, so Velka iz Umalejtana prekrstili v »podporočnika«.

* * *

Zvečer so prišli v Plovdiv. Nastanili so jih v novi vojašnici na Gladnem polju.

S soške fronte: Kapelica z oltarjem za soško fronto.

Drugo jutro je častnik napravil obhod, poslušal raport Morizivine in šel.

Velku je bilo tu jako všeč: juha z mesom, novi vojaški plašč, tovariši, pesmi in zabave — vse, česar si srce poželi. Navadil se je novega življenja, vojaških navad in govorjenja... prav nič ni bil več podoben prejšnjemu Velku.

»Tukaj!« zakriči na ves glas, se iztegne kot struna in prosto gleda predstojniku v oči.

In drugi se norčujejo iz njega.

»Velko!« zavpije Ivan Morizivina, ki je bil postal že častnik. — »Leva imaš narobe našitega na čepici!... Govedina!«

»Ponižno javim, blagorodje...« in Velko spoštljivo pogleda predstojnika.

Vsak hip prihajajo novi transporti rekrutov, katere uvrste med rezerviste, da se navadijo.

Velku je bilo prideljenih kakih deset kmetov in pet meščanov. Ivan Morizivina je bil enemu izmed meščanov gorak in ga je strašno mučil.

Zdaj je imel priliko, da se maščuje.

»Velko!« pokliče na stran svojega podložnika.

In ko je Velko stal poleg njega, ga vpraša, z očmi kazoč na rekrute, stoječe v vrstah: »Ali te slušajo?«

»Slušajo, blagorodje!«

»Ali vidiš tistega velikega?«

»Vidim, blagorodje!«

»To je pasji sin... to je... razumeš?... Pazi nanj... ne dovoli mu, da se zgane... ako bo slabo marširar, daj mu brco... ako ne bo gledal naravnost, daj mu s pestjo po ustih... ne prizanašaj mu... Naprej, da vidim...«

»Na ukaz!«

Velko se vrne k svojim rekrutom, podporočnik pa krene proti mestu.

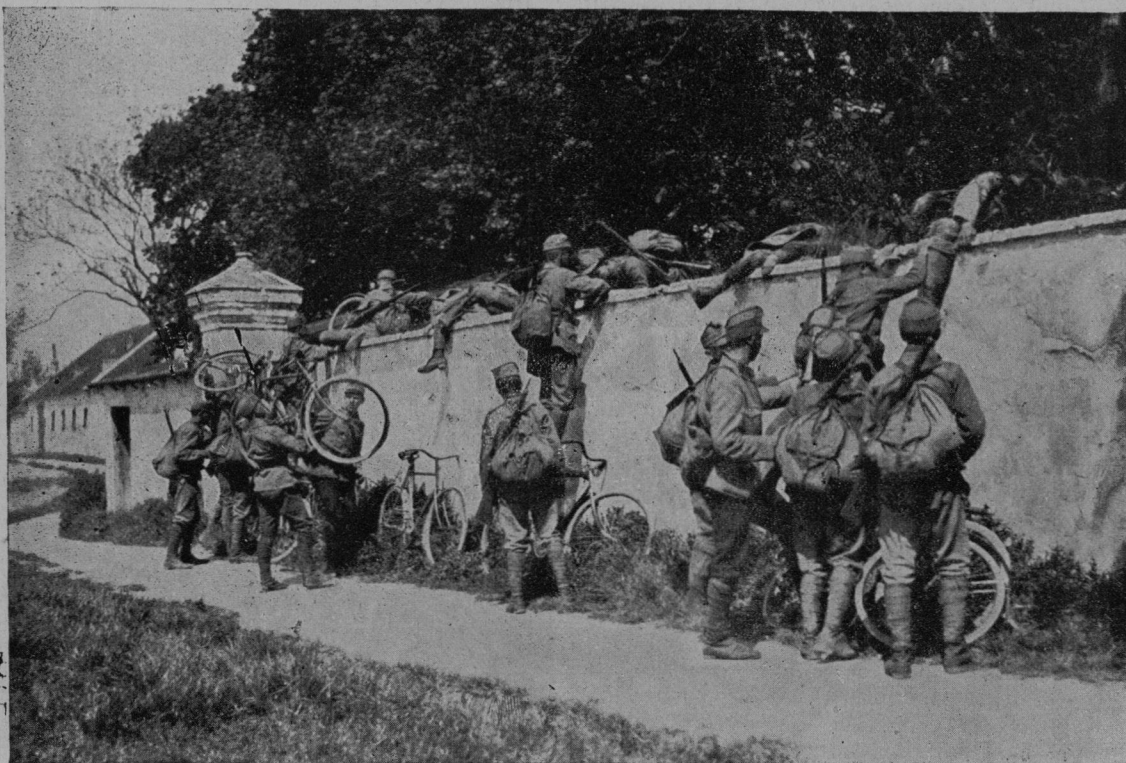
Velku ni šlo v glavo, zakaj je podporočnik ukazal tepsti samo velikega. Marsikateri izmed kmetskih sinov je pravi lev pri vojaki, veliki pa najboljše koraka na povelje. Morda se je zmotil gospod podporočnik?

Tega ni mogel umeti, a odtakraj je bil v zadregi pred velikim vojakom, da sam ni vedel, zakaj.

Zvečer ga Morizivina pokliče v pisarno.

»Velko, kako je s tistim oslom?«

»Ali mu je gobec otek?«

Vojaki biciklisti na laških tleh.

»Nikakor ne, vaše blagorodje, dobro dela svoje stvari...«

Podporočnik nagubanči svoje čelo.

»Čuj, ti si bedak. Jutri pridem med vežbanjem... Naj dela, kakor hoče, ti ga vpričo mene pošteno ozmerjaš, sicer boš videl vraga!«

Velko odide prestrašen.

Opazil je, da je gospod podporočnik, odkar je bil povišan, postal hujši, sicer pa... kdo ve... morda je taka navada...

Drugo jutro pride podporočnik k vaji z globoko gubo na čelu.

Velko je čutil, da ga obliva mrzel pot.

Takoj pri prvem povelju: »Ena, dve!« stopi Velko k dolginu, ga strese za uniformo in zakriči z votlim slabim glasom, kot bi prihajal iz zemlje: »Prosim... gospod...«

Dalje ni mogel govoriti, samo proseče je pogledal dolgina.

Nekaj meščanskih vojakov se je nehote smehljalo, ko so videli obžalovanja vredni

položaj Velka, ki ni vedel, ali je v nebesih, ali na zemlji.

Morizivina besno stisne zobe, prebledi, skoči k Velku in ga udari po obrazu, da se mu kri ulije iz nosa.

To razdraži častnika še bolj, da zakriči: »Velko!... štiriindvajset ur zapora... brez kruha!«

* * *

(Dalje prihodnjič.)

Usoda ranjevcev nekoč in danes.

Iz najrazličnejših, bodisi dnevnih bodisi znanstvenih časopisov, posebej pa iz vsakdanjih izkušenj današnjih dni lahko mirno sklepamo, da je ranocelništvo (kirurgija) doseglo v današnji dobi velikanske uspehe; dalje, da je sanitetna služba v moderni vojni izborna organizirana.

Prašamo se pa, kako je bilo ravnanje z ranjenimi nekdaj, ko medicinska veda še ni stala na sedanji višini? Če čitamo zgodovino in znanstvene spise o starih časih, najdemo v svoje začudenje, da vodijo početki vojne kirurgije v predzgodovinsko dobo. Zakaj že iz teh dob najdemo v kamen vklesane slike, ki kažejo, kako se ozdravi zlomljena noga, kako se zaraste puščica v kosti itd. Iz vsega tega lahko sklepamo, da so že prvi, v vednih bojih živeči ljudje poznali svojo vrsto kirurgije. Pismena sporočila najstarejših časov povedo mnogo o tem.

Pri Izraelcih, ki so sicer jako gledali na snažnost, vojna kirurgija ni bila posebno razvita; iz zgodovine vemo, da so celo svoje ranjence prepuščali usodi na bojišču.

Nasprotno pa je bila ranocelniška veda pri Egipčanih jako visoko razvita, kar potrjujejo ohranjeni medicinski »papyri« ter stari, fino izdelani kirurški inštrumenti in na spomenikih vklesane slike. Tako je n. pr. na enem videti zdravnika, ki ranjencu obvezuje glavo, na drugem, kako podaje ranjencu, čez prsi prevezanemu, zdravilno tekočino itd. Celó izvedbo amputacije (odrezanja noge oz. roke ali enega dela) je videti vklesane v kamen na stenah svetišč v Dendari, Karnaku in Luxoru. Pri Egipčanih so duhovniki, v zdravilstvu izvežbani, sprem-

Kako spravljajo naši vojaki topove na tirolske hribe.

ljali armado, in tako se lahko mirno govori o prvih početkih sanitetne službe v armadi.

Po trgovinskih zvezah Egipčanov z Grki se je ta veda prenesla tja, ter so jo Grki silno povzdignili, že v l. 1000 pred Krist. Homerjevi spevi govore o mnogih kirurških in anatomskih izkustvih. Plemiči in vodniki armad obvezujejo ranjencem že na bojiščih rane in jih celijo v šotorih: izdiranje streljč, pranje z mlačno vodo, nalaganje rastlin v svrhu ustavljenja krvi in lajšanja bolečin, — o vsem tem na nešteti mestih govori Homer.

V časih po njem so se sanitetne naprave v grški armadi še bolj izpopolnile. Likurg že vodi s seboj zdravnike, ki stanujejo v bližini kraljevega šotora. Tudi Ksenofontovo »vojno desetih tisoč« je spremljalo 8 zdravnikov. Pri četah Aleksandra Velikega najdemo največje zdravnike tiste dobe. Višek je dosegla medicinska veda pri Grkih pod Hipokratom l. 460. pred Krist. V njegovih delih se najdejo natančni spisi o zdravljenju ran, oziroma predpisi za način zdravljenja, ki so ostali mnogo stoletij vzorni in merodajni. V smislu njegove zahteve mora vsaka rana nekaj časa krvaveti, da se prepreči vnetje; če treba nadeti obkladek, ne sme priti ta na rano, ampak samo okrog rane, da gnoj lahko odteka. Njegovo najvažnejše zdravilno sredstvo pa je puščanje na žili, ki ga rabi skoro pri vseh boleznih in ranah. Malokdaj govori o amputaciji, ker je ta takrat veljala za življenju nevarno in je tudi nasprotovala grškemu vzoru o lepoti.

Hipokratove nauke sta prevzela najznamenitejša rimska zdravnik Celsus in Galen, kakor je sploh vsa grška kultura po propadu grške države prešla v Rim. Grški vpliv je tudi bil, da se je pod cesarjem Avgustom vojaška sanitetna služba znatno povzdignila.

Poprej se v rimski armadi na to ni mnogo dalo in se je dostikrat zgodilo, da je umrlo več ranjencev v ozadju zaradi nepravilnega zdravljenja, nego na bojišču samem. Avgust je vpeljal redno sanitetno službo in takozvane »valetudinarije« (ozdravilišča); to so bili šotori, 60 metrov dolgi in široki, za ranjence. Imenujejo se lahko predhodniki današnjih lazaretov.

Po tej cvetoči dobi vojne sanitetne službe lahko preskočimo najmanj 1000 let, ne da bi mogli v zgodovini kirurgije zaznamovati kak poseben napredek. Šele v 12. in 13. stoletju se je zanimanje za študij te vede

Zbiranje laških pušk po naši zmagoviti ofenzivi na laških tleh.

zopet začelo širiti potom slovečih medicinskih šol v Italiji, odtam čez Francosko in končno v Nemčijo.

V 15. stoletju je po iznajdbi smodnika prešla tudi ta veda v novo smer. Uvedba strelnega orožja obenem z izpremembo vojnega načina je povzročila tudi izpremembo vojne kirurgije. Nastali sta dve struji, ki sta vzroke celjenja ran vsaka na drug način razlagali in seveda tudi vpeljali vsaka drug način zdravljenja. Prepir med obema strujama se je vlekel skozi tri stoletja in skozi ves srednji vek so bili ranjenci pravzaprav izročeni le poskusom ene in druge struje.

Šele v novjšem času, ko je kirurgija prenehala biti posebna znanost in se je pridružila medicini, ko so iznašli narkozo in antiseptično zdravljenje ran, Röntgenove žarke itd., se je tudi v vojni kirurgiji pokazal velikanski napredek. Bogata izkustva vojn v 19. stoletju so pripomogla po svoje, da se je vojna saniteta silno povzdignila. Brez dvoma je, da bo ravno sedanja svetovna

vojna kirurško-medicinsko vedo postavila na silno visoko stopinjo.

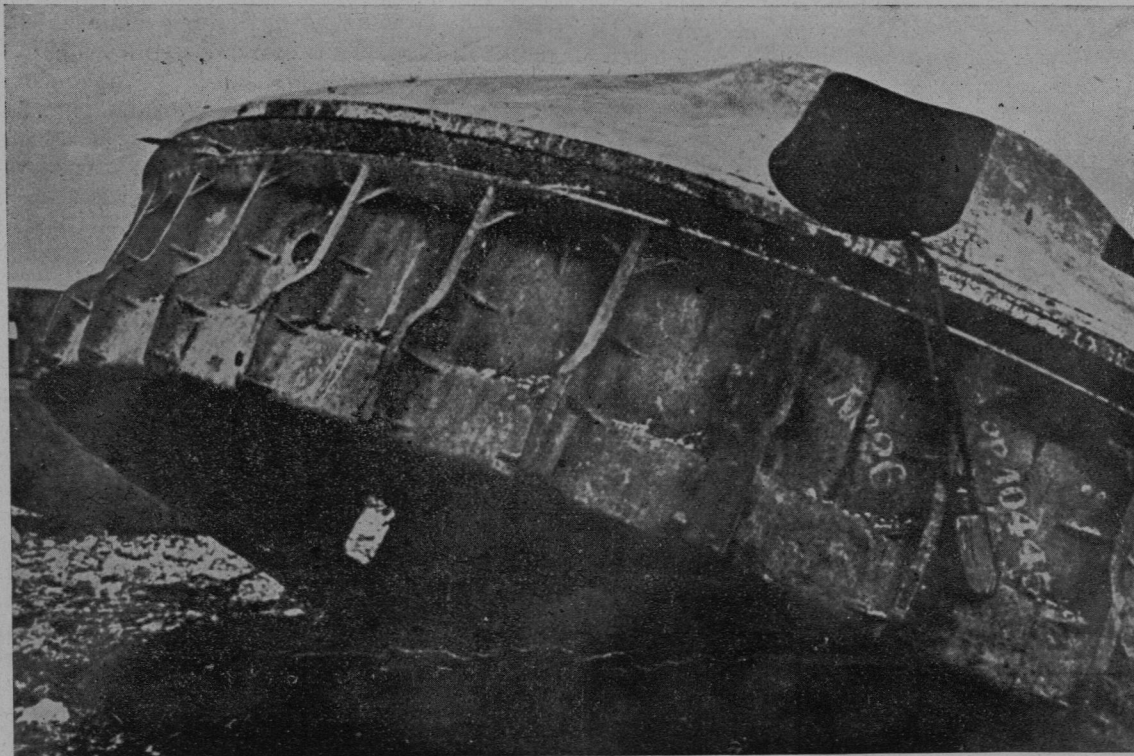
Artur Schopenhauer:

Književni listi in književniki.

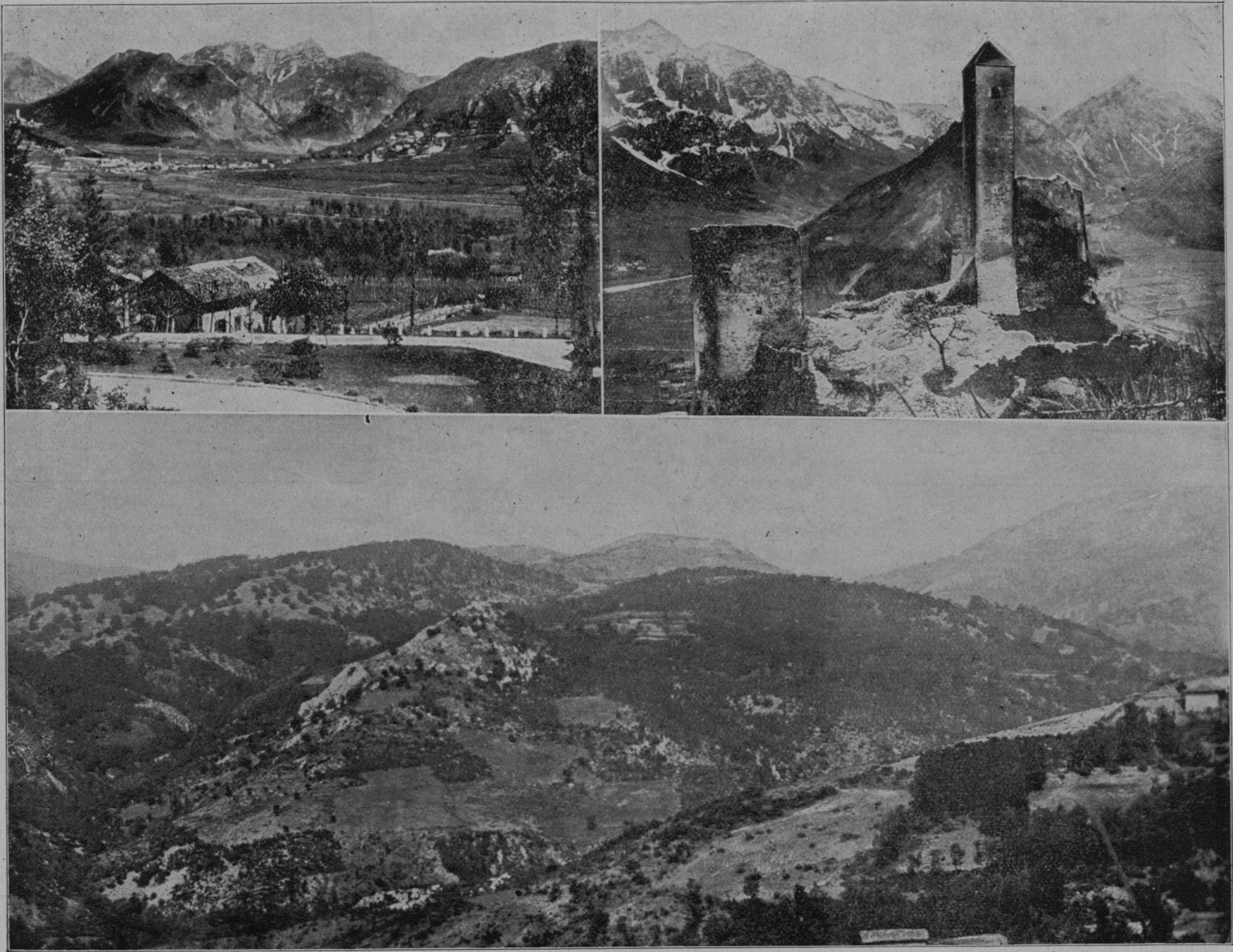
Proti brezvestnim tintomazom našega časa in proti vedno više naraščajoči povodnji nepotrebnih in ničvrednih knjig bi se morali upreti književni listi. Ti listi bi morali biti nepodkupni, pravični in strogi v svoji sodbi; vsako zmašilo nepoklicancev, vsako pisarijo, s katero hoče prazna glava polniti svoj prazni žep, torej pač devet desetih vseh knjig, bi morali brezobzirno bičati ter delovati po svoji dolžnosti proti pisarenju in sleparenju. Toda celó podpirajo ga s tem, da je njihova nezaslišana toleranca v zvezi z avtorji in založniki, ki kradejo občinstvu čas in denar. Večinoma so pisatelji profesorji ali literati, ki ob svojih majhnih plačah in slabih honorarjih plšejo iz potrebe za denar. Ker imajo skupne namene, imajo tudi skupne interese; zato so složni, te med sabo podpirajo in drug hvalisa drugega. Odtod izvirajo vsa pohvalna poročila o slabih knjigah v naših književnih listih, ki bi morali imeti geslo: »Vrana vrani oči ne izključuje!« In občinstvo je tako nespametno, da rajše čita kar je novo, namesto kar je dobro.

Kje je kak književni list, ki se more pohvaliti, da ni nikdar hvalisal ničvrednih pisarij, da ni nikdar grajal in poniževal kar je izborna? Kateri naš književni list ni na zvit način odvrčal pozornosti od prav dobrih knjig in jih obravnaval kot neznatne? Kateri naš književni list je vedno z vso vestnostjo izbiral med knjigami ter jih je priporočal zaradi njih resnične važnosti, ne pa zaradi tega, ker jih je priporočal prijatelj, zaradi obzirnosti na tovarištvo ali celo zaradi honorarja založnikov? Ali ne pogleda vsak, kdor ni novinec, skoraj nehote takoj na založniško tvrdko, kadar se kakšna knjiga izredno hvalisa ali nenavadno graja?

Ako bi pa imeli tak književni list, kakoršnega sem omenil poprej, bil otrpnili nemirni prsti svakemu slabemu pisatelju, svakemu brezmišelnemu kompilatorju, svakemu prepisovalcu iz tujih knjig, svakemu praznoglavemu, nespособnemu, le službe lačnemu

Oklopna streha utrdbe Campomolon, razrušena in prevržena od naše granate.

Zgoraj: Suganska dolina ob reki Brenti pri Roncegno, na desni grad Telvana pri Borgu na jugovzhodnem Tirolskem.
Spodaj: Okolica Demirhissorja v Macedoniji.

filozofastru, vsakemu napihnjenu, ničmernemu poetastru, ako bi se bal sramotnega kamna, na katerem bi hitro in gotovo viselo njegovo zmašilo. To bi bilo na resnično na korist naši literaturi, v kateri vse slabo ni le nekoristno, nego tudi pozitivno škodljivo.

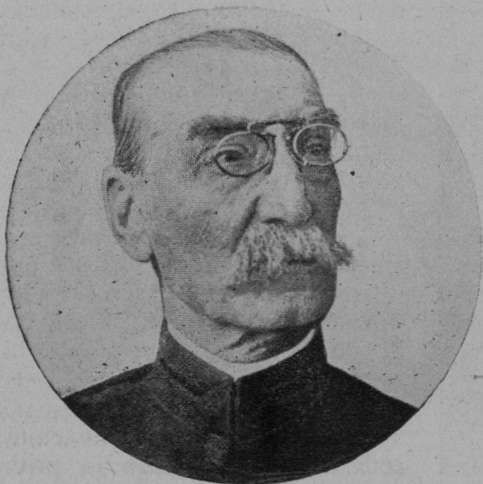
Večina knjig je slaba in zatorej bi bilo bolje, da niso bile nikoli napisane. Zato pa bi morala biti pohvala prav tako redka, kakor je dandanes redka graja zaradi osebnih obzirov in po geslu: »Išči zvez in hvale, da bodo tudi drugi tebe hvallili!«

Popolnoma napačno je prenašati tudi na literaturo tisto potrpežljivost ki jo mora-

mo imeti s topimi, brezmožganskimi ljudmi, od katerih v družbi povsod kar mrgoli. Kajti v literaturi so taki ljudje nesramni vlomilci, in v njej slabo ponižati je dolžnost, ki jo imamo napram dobrim knjigam. Komur ni namreč nič slabo, tistemu ni tudi nič dobro.

Sploh je v literaturi vljudnost, prihajajoča iz družbe, tuj, večkrat škodljiv element; vljudnost zahteva, da se slabo odobruje in deluje s tem namenom vede in umetnosti baš nasproti.

Seveda bi mogli pisati v tak književni list, kakršnega si jaz predstaviam, le ljudje nepodkupljive poštenosti, redke izobraženosti in še redkejši sodbe: v vsej Nemčiji bi se mogel torej ustanoviti kvečjemu in komaj en sam tak književni list, ki pa bi potem stal tu kot pravičen areopak in kamor bi mogel biti izvoljen vsak član le od vseh drugih. Namesto tega imamo danes literarne liste, ki so last vseučiliških zadrug ali pisateljskih klik, skrivaj morda celo knjigo-tržcev na korist kupčije s knjigami, vobče zvez slabih glav, ki se trudijo, da dobre knjige ne morejo na površje. Nikjer ni več nepoštenosti kakor v literaturi. To je dejal že Goethe: »Literarne klike in bratovščine

Bivši francoski vojni minister, general Gallieni je umrl.

Ogrski revolucionarni general in guverner l. 1848 Artur pl. Görgey je umrl 98 let star.

Grof Szögyeny-Morich, dolgoletni avstro-ogroski poslanik v Berlinu, je umrl 74 let star.

Špijonova usoda.

Roman.

(Nadaljevanje)

Meta je odprla svoj medaljon in pokazala majhno fotografijo.

— To je enaka slika. Iz časov je, ko je bival Giorgio v Turinu. To je zadnja slika, ki sem je dobila od svojega brata. In zdaj mi je prišlo na misel še nekaj... nekaj strašnega... o Bog!

Baronica je položila roko na Fonovo ramo in krčevito stisnila pest.

— Zdaj se domislil na nekaj, česar nisem nikoli razumela. V Marconu mi je rekel brat posebno važno: „Če vidiš kdaj pri ženski enako sliko, kakor je tvoja v medaljonu, potem vedi, da je tista ženska naša sovražnica. Ogibaj se je in ne izdaj ji nikoli, da jaz še živim. Ona hoče namreč mojo smrt.“ — In vi mislite, da je ta slika last grofice di Camponegro... Če je to res, je ona...

— Ne izgovorite prenatlo usodne besede. Za enkrat ne vemo že ničesar. Ravno hočem na obisk h grofici. Čez pol ure vam lahko povem, ali je slika njena, ali ne.

— Počakajte malo! je vzkliknila Meta. Pozvonila je in sluga je vstopil.

— Pokličite Ano.

Sobarica je prišla

— Ali se vi lahko spomnite na dragulje in zlatino svoje prejšnje gospodariče?

— Prosim, imela je vsega preveč...

— Seveda! Poznam jo. To je vedno nosila. Še kadar je spala, jo ni zdela z roke.

— Dobro je. Lahko greste

Ko je sobarica šla, sta se baron in

Angleški vojni minister lord Kitchener, ki se je na poti v Petrograd s križarko »Hampshire« pred kratkim s 300 možmi na morju potopil.

za grajo in hvalo se sklepajo, in potem se vse hvalisa in raztrobenta, dobro opljuje ali pa z neomajnim zamolčanjem ubije. V tem načinu inkvizitorske cenzure so Nemci mojstri«. (Tag. und Jahreshefte, J. 1811).*

Ta odlomek prinašamo v premišljanje o — naših, slovenskih razmerah pred vojno.

* Odlomek iz Schopenhauerjeve razprave »Über Sbhriststellerei und Stil«.

Prvi trgovski podmorski čoln.

Kakor bi se uresničevale Jules Vernove romantičnofantastične ideje, se nam dozdeva. Za čudovitimi letali, ki plavajo tisoče metrov visoko nad krajino in gorami, za vojnimi pomorskimi čolni, ki pod morsk gladino torpedirajo najsilnejše oklopnice, za brezžičnim telegrafom, ki raznaša vesti preko morja in sveta, je iznašla čudovita tehnika trgovski podmorski čoln, ki je preplaval silno daljavo 4000 milj ter pripeljal iz Nemčije v Baltimore 750 ton (t. j. 750.000 kg) barv. Čoln je okoli 100 m dolg in 12 m širok ter plava pod morsk gladino ali tudi po morju. Potreboval je za svoje prvo potovanje deset dni ter je vozil iz Bremena poleg ogromnega tovarja posadko 30 mož nemške trgovske mornarice. Gonila ga dva Dieselova motorja. Imenuje se: »Deutschland«, izdelali so ga v nem. ladjedelnih ter mu je bil kapitan Nemec König. Bajé ima nemška trgovska mornarica še par takih trgovskih podmorskih čolnov, ki so menda povsem brez orožja ter so določeni izključno le za trgovsko zvezo preko morja. »Deutschland« pripelje iz Amerike domov tovor niklja in kavčuka. Ker plava pod morsk gladino, ga sovražno brodovje ne more ovirati. Morje je torej vzlic vsem ukrepom Angležev, Francozov, Lahov in Rusov danes zopet svobodno za nemške trgovske podmorske čolne. Ta iznajba je nov dokaz čudovitega napredovanja človeške kulture in nov dokaz, da je tehnika tudi najkoristnejša veda na svetu.

Tudi sredi strašne vojne se rode torej iz človeškega duha iznajbe, ki nas v kulturi dvigajo višje in višje. In to nas mora posebno veseliti.

Nemški vojaki v ruskopoljski vasi.

Generalni polkovnik pl. Moltke, bivši šef nem. general. štaba, ki je umrl, zadet od srčne kapi, takoj po svojem nagrobnem govoru za maršalom pl. Goltzem.

baronica osupno pogledala. Oba sta pobledelela.

— Torej je le res, je izustila baronica.

— Da. In zdaj je treba naglo ravnati. Kmalu boste sve vedeli.

Baron Fon je najel najbližjega izvožčka in se peljal h grofici di Camponegro.

* * *

— Jako prijazni ste, ljubi baron. ker ste se sami potrudili k meni, je pozdravila grofica Fona. Ali je kdo našel zapestnico?

— Da, drofica. To se pravi: v bližini hotela »Lev« je nekdo našel zapestnico, ki je taka, kakor ste jo opisali. Če je res prava in Vaša, morete le vi določiti.

Fon je položil zapestnico na malo in nizko mizo tik divana.

Grofica je segla naglo po zapestnici in vzkliknila:

— Da, prava je! Nimate pojma, kako sem vam zanjo hvaležna.

— Pardon, grofica. Zapestnico sem vam mogel prinesiti le pokazati.

— Kako to? Saj je vendar moja last?

— Pri oblastih gre vse svojo enolično in okorno pot. Ker ni zapestnica moja, so mi jo izročili le proti obljubi, da jo prinesem nazaj. Samo lastnica ima pravico dobiti zapestnico. Seveda treba dokazati, da je tista, ki dobi zapestnico, res prava lastnica.

— Za božjo voljo, kako ste naenkrat uradni. Povejte mi, kaj naj še napravim, da dobim zapestnico nazaj.

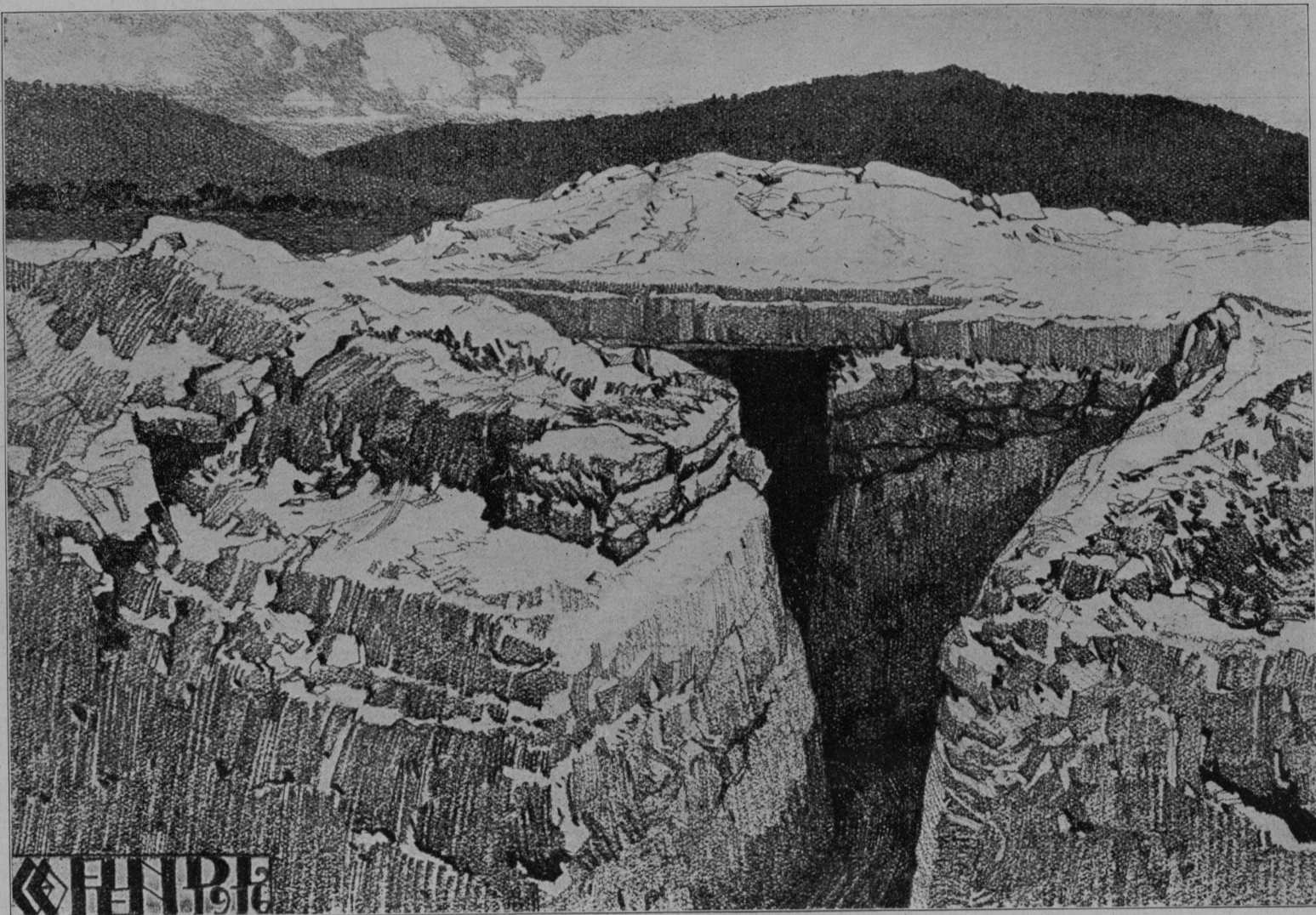
— Sami morate iti v urad. Gotovo sprejmete zapestnico. Seveda boste morali prej plačati najdenino in potrditi, da se vam je zapestnica izročila.

— Torej vendar. Reči vam moram, da posel s tukajšnjimi oblastmi res ni enostaven.

— To je menda povsod tako, je pripomnil Fon.

— Mogoče, toda jaz nimam smisla za take reči. Strašno migreno imam in tudi kadar sem zdrava, ne hodim rada okoli oblasti. Mislite, da bi ne zadostovalo, če bi izročila vam najdenino in potrdila, da sem zapestnico res prejela?

Nimam pravice prevzemati te reči. Pri policiji sem le privatna oseba kakor vi, grofica. Poizvedel pa bom, če ne bi bilo morda mo-

Naša kritja v vzhodni Galiciji, kamor so se skrili vojaki pred ruskimi granatami (Risba).

goče, da vas obišče na stanovanju uradnik, ki bo storil na vašem domu, kar je uradno treba storiti.

— Če ni mogoče drugače, pa bodi tako!

— Opozarjam vas na to, grofica, da bo postopal vsak uradnik precej pedantno, ker gre za dragocen predmet. Treba mu bo točno dokazati, da je zapestica res vaša.

— Da. Samo kako naj to napravim? Pričajmo lahko moj mož in služinčad. Ali bo to dovolj?

— Mislim, da bo.

Fon je vstal in prosil za zapestnico, ki mu jo je grofica vidno nerada izročila.

— Zdaj se peljem naravno v urad. Eden izmed uradnikov, pride še danes popoldne k vam.

Fon je hitel v pisarno h Korenu.

Povedal je, kaj je izvedel pri baronici Sternberg in kaj pri grofici di Camponegro.

Policijski svetnik mu je prijazno kimal.

— To ste dobro opravili. Torej Američanka je in ne Italijanka?

— Da, na žalost.

— Zakaj: na žalost:

— Bojim se, glejte, gospod svetnik, da je zdaj le izključeno — — —

Nič ni izključenega, ga je prekinil svetnik. Prvič še ni dokazano, da bi bila Američanka, in če bi tudi bila, je pri teh ekscentričnih ženskah vse mogoče. Posebno, če gre za moža. Dajte sem zapestnico.

Policijski svetnik je pozvonil. Prišel je detektiv, ki je moral takoj po najbližjega zlatarja. Zlatar je preiskal zapestnico in si zabeležil znamko tovarne, kjer je bila narejena.

— Prvič, je dejal policijski svetnik Fonu, je govorila grofica o stari zlatnini, kaj ne? Stare zlatnine nimajo tovarniških znamk, ker svoje čase niso izdelovale zlatega lišpa tovarne, temveč obrtniki-zlatarji po svojih delavnicah.

Koren je odprl medaljon in prosil zlatarja, naj vzame sličico ven.

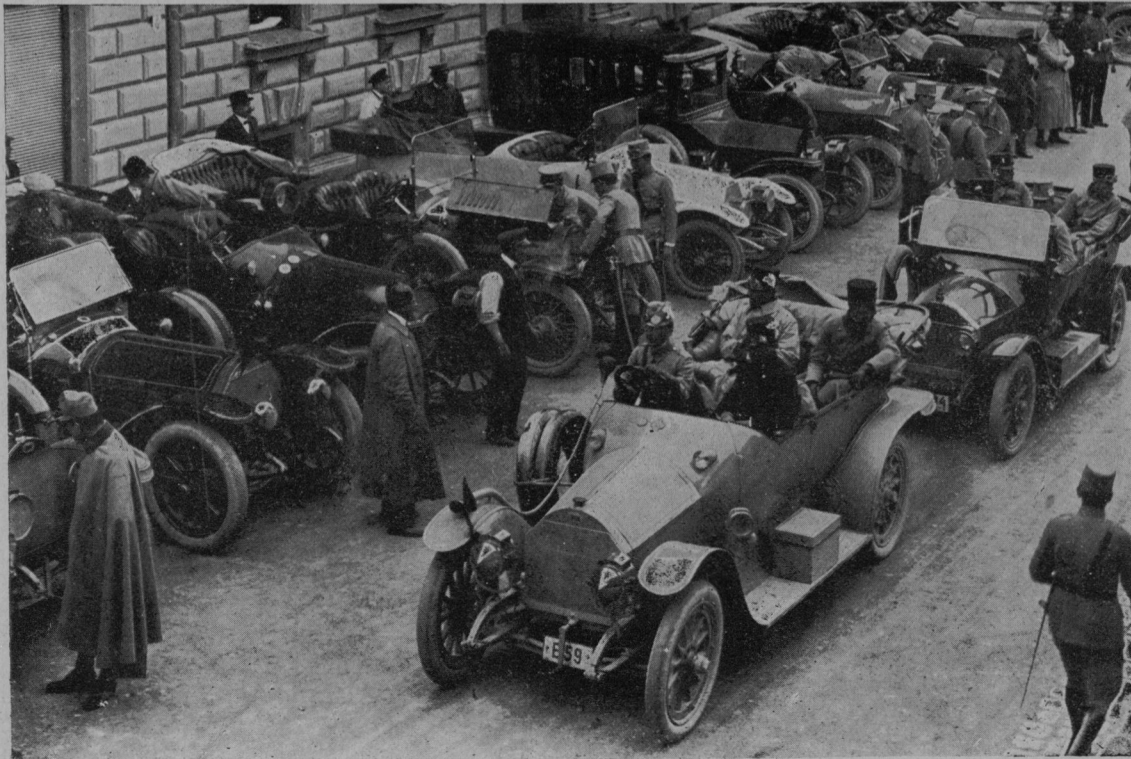
Na zadnji strani sličice je bil narejen s črnilom križ in pod njim so stale besede: 12. januarja 1907.

Svetnik je položil sličico nazaj in zaprl medaljon. Zlatar je odšel.

Fon in Koren sta ostala sama.

Policijski svetnik je hodil zamišljen gor in dol po sobi ter pihal predse dim težke smodke. Pričel je govoriti, kakor bi naglas mislil:

— Ter par besed na zadnji strani pove več, nego vse drugo. Ta zapisek

Naša avtomobilna kolona za našo rusko-poljsko fronto.

postane morda smrtna obsodba. Pisanje ni sveže. Gospa ki je lastnica te zapestnice, je morala vedeti torej že takral, ko se policiji še niti sanjalo ni, kdo je umorjeni Adolf Strebinger. Kako naj bi to vedela, če ni bilo v tesni zvezi z umorom?

Polijski svetnik je obstal pred Fonom in vprašal:

— Kakšna pa je gospa di Camponegro?

— Ena onih, ki si barvajo lase zmazilom „Fleur d' or“. Njej bi se morda prilagal tudi opis ženske, katero sta vozila na tako čuden način z Dorotejine ceste v mesto tista dva izvožčka, ki jih je zaslala policija.

Polijski svetnik je stopil k oknu in gledal na cesto. Naenkrat se je obrnil in dejal:

— Da, najpametneje bo tako. Sam se peljem k njej. Prosim vas, pridite proti šesti uri k meni, da se dogovoriva o nadaljnjem postopanju.

* * *

Ob pol peti uri so javili grofici di Camponegro uradnika najdenišnice Korena.

Koren je stopil preprosto oblečen v salon, kjer ga je grofica že pričakovala.

— Prosim, je pričel, prišel sem radi zapestnice.

— Že vem... Uvod lahko opustite. Koliko treba plačati tistemu, ki je našel zapestnico?

— Deset odstotkov vrednosti.

— Recimo torej: štiristo kron. Tukaj so!

Polijski svetnik je spravil bankovce in spisal potrdilo, da jih je res prejel.

— Zdaj pa mi že končno izročite zapestnico!

— Prav rad. Prosim vas le še prej, da mi jo natančno opišete.

— Za božjo voljo, to su izredne sitnosti. Da pa gotovo ne bo zmote...

Grofica je stopila do vrat in poklicala soproga.

— Prosim, povej gospodu ti, kakšna je zapestnica. Sicer bo še mislil, da jo poznam le po opisu barona Fona.

Med vrati se je pokazal grof, površno pokimal policijskemu svetniku in opisal zapestnico.

— Dobro, je dejal svetnik. Posebnosti ne veste nobenih.

Razvaline mesteca Bučaca v vzh. Galiciji, kjer so se vršili strašni boji z Rusi spočetka t. 1.

Grofica je stala tačas pri oknu in bobnala s prsti po šipi.

Zadnji svetnikov stavek jo je vznemiril. Nenadoma se je obrnila proti njemu.

— Posebnih znakov ne poznam, je rekel grof.

Grofica je dostavila nervozno in glasno:

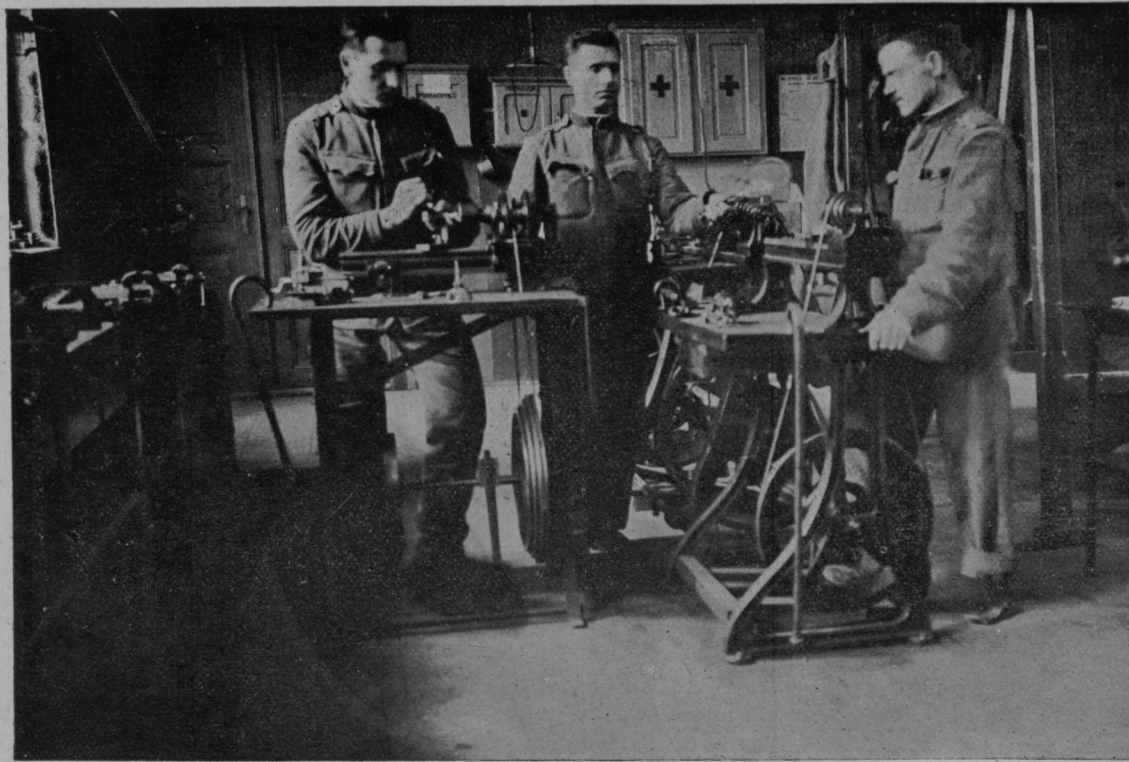
— Zapestnica ni vendar nič posebne-ga. Če bi bila vedela, da bom imela zaradi nje toliko prerekanj, bi sploh ne bila prosila barona, naj mi je preskrbi.

(Dalje prihodnjic).

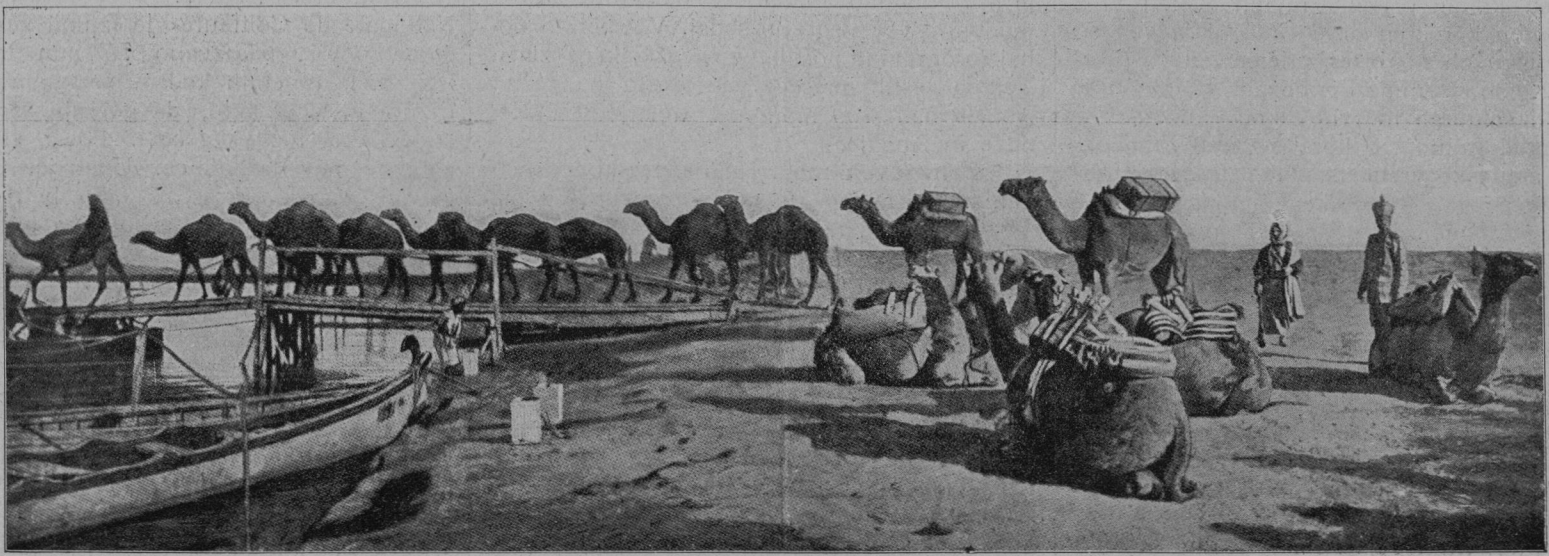
Umetnost.

Umetniška razstava v Ljubljani. Kako je bilo tekom svetovne vojne s Slovenci v književnem in umetniškem oziru? bodo vprašali naši znanjci. In iskali bodo po časopisih in arhivih ter našli: Oton Zupančič in Utva sta izdala vsak po en drobčkan zvezčič otroških pesnic, O. Zupančič tudi še sto ugank in Jakob Dimnik velepatrijotično letno

poročilo I. mestne deške šestrazrednice s članki in slikami v spomin na svetovno vojno, Glasbena Matica je pela Mozartov Requiem ter je priredila več manjših in večjih koncertov, razne vojaške godbe so koncertirale v Zvezdi in v Lattermannovem drevoredu, a najsijajneje sta cvela v Ljubljani dva kinematografa. V umetniškem paviljonu v Lattermannovem drevoredu pa so priredili naši slikarji XII. slovensko umetniško razstavo v juniju in juliju 1916. V peterih sobah in sobicah so razstavili 122 slik in Dolinarjevih kipov. Razstava je po umetniški višini in raznovrstnosti del ena najboljših, kar smo jih imeli tekom let. Naši slikarji so se končno v večji meri lotili tudi figuralnega slikanja ter niso več le izključno krajinarji. Veselo nas je presenetil vztrajno napredujoči Matej Sternen, ki je razstavil troje velikih, izborno slikanih žensk: »Akt«, »Krinka« in »Magdalena«; vrhu tega še manjšo sliko gole ženske »Po kopeli«. Sternen je naša velika nada. Od njega si obetamo, ker je vesten risar in izvrsten slikar odločnih potez in živih barv, da se loti tudi kompliciranih kompozicij. Tudi Tudi R. Jakopičeva slika in skica »Ob košnji« sta prav dobri; ne manje »V koticu«. Njegovi veliki platni »Za gospodarja« in »Bajka« sta zanimiva eksperimenta z barvami in lučjo, še boljša slika je »Mrak«, »Večer« je jedva skica, »Sadni vrt« pa zagonetka. M. Jama je izložil 4 krajine, med njima dva simpatična drevoreda. Iv. Vavpotič je izvrsten portretist hladnih barev; njegova krajina »Judenburg«, velika slika mesta z okolico, je prav živa; tudi »Športka« (dama na konju sredi vrta) zanima, dasi je konj trd; slika »Begunci« je takoj našla kupca. Maksim Gaspari ima zopet več ljubeznivih motivov iz narodnega življenja, ki so bili vsi takej razprodani. To naj bi odprlo oči tudi drugim slikarjem! Fran Klemencič je izložil 7 prijaznih slik, med njimi dve večji »Dvorišče« in »Notranjost sobane«; Ivan Franke 10 slik in sličic, med njimi nekaj prijetnih krajin; Hinko Smrekar 16 risb in karikatur fantastične, pravljicne, satirne in humorne vsebine, polne duha in dovtipa; Peter Žmitek 6 slik, med njimi mehko sneženo »Zimo«, Fran Tratnik 11 risb in slik, med njimi zlasti ugodni »Bilje« in »Sestrici«; Srečko Magolič tri večje in manjše slike, med njimi izborni »Večer za Rožnikom«, končno še Roza Kleinova, Anica Zupančeva, Saša Šantel in Fr. Zupan. Zlasti Šantel se odlikuje z iz-

Invalidi v obrtni šoli na Smichovu v Pragi.

Angleška kolona, ki s kamelami donša strelivo in hrano, koraka preko Tigrisa.

vrstnim, pač najboljšim portretom A. Aškercia in z raznimi lepimi motivi iz Istre. Kipar velike plastike in silne karakteristike je Lojze Dolinar. Njegovi kipci so okras vse razstave; Glava Gubčeva in njegova roka, portret prof. B., Trubar, Damski portret (jako fin), »Mimogrede«, »Daritev«, in »Amaconka« bi delale čast najizbranejši razstavi. Slovenska plastika je našla v Dolinarju slovenskega Meštrovića. Razstava naših umetnikov je torej največji kulturni dogodek slovenskega naroda tekom vojne. Zanj se imamo zahvaliti predvsem marljivemu in podjetnemu aranžerju slikarju R. Jakopiču.

ročnega rastlinskega esenčnega fluida z znamko »Elsa-fluid« pošilja poštne prosto za samo 6 kron lekar E. V. Feller, Stubica, Elsatrg št. 280 (Hrvatsko). Ako boli glava radi slabega prebavljenja, rabite Fellerjeve prebavo pospešujoče, rahlo odvajajoče kroglice z znamko »Elsa-kroglice«. (6 škatelj poštne prosto 4 K 40 vin.)

Senzacionalna aretacija v Rimu. Comendatore Sebastiano Tringali, jako ugleden in že nad 60 let star, visok uradnik, je bil je bil te dni v Rimu aretiran. Tringali je bil generalni policijski nadzornik in bil nepo-

oče, ki je vedno živel v jako urejenih razmerjah, se je na stara leta zaljubil v pevko Gino Raffaelli. Ta je starca popolnoma vpredla in ga skubila, kolikor je mogla, tako da je mož pozabil na vse in si na zadnje poskušal dobiti za to komedijantko potrebni denar z goljufijo. Torej je tudi policija pod kožo krvava. Najlepše pri tem je morda to, da je Tringali z veliko vnemg spisoval knjigo »Italija s stališča morale«. Oj ta morala!

Črnogorski kralj prebiva sedaj s kraljico Mileno in s princezinjama Ksenijo in Vero v graščini Merignac. Ta graščina je pa v resnici velika hiša, saj ima samo osem sob in med njimi le dve veliki. Adjutante

Admiral Scheer, vrhovni poveljnik nemškega brodogva v bitki z Angleži v Skagerraku.

Sir David Blatty, poveljujoči admiral angleškega brodogva v bitki v Skagerraku.

Podadmiral Hipper, poveljnik srednjih nemških bojnih ladij, ki so se v bitki v Skagerraku prve zgrabile z angleškimi.

Rojaki, oglejte si to razstavo! Naši umetniki zaslužijo, da se jih resno uvaža in ceni.

Razne vesti.

Benetke v vojni. Poroča se od italijanske meje, da v Benetkah se je ustavilo vse gospodarsko in obrtno življenje. Ponoči je strašno; ne ve se več, kdo vlada tam, ali oblasti ali sodrga. Na stotine stanovanj je praznih; zapuščene so cele hiše, zločinci pa prežijo in gorje mu, kogar dobijo v pest. Že podnevi ni nikjer človek več varen svojega življenja, ponoči pa je strašno. Kos kruha, ki je stal še pred časom pol lire, stane sedaj dve liri in težko ga je dobiti. Prebivalstvo zahteva od oblasti pomoči, ali zaman.

Dobra beseda o pravem času, posebno pri glavobolu, migreni, bolečinah v ušesih in zobeh, revmatičnih bolečinah itd. je: Rabite »Elsa-fluid«, odstrani Vam bolečine! 12 steklenic Fellerjevega zdravniško pripo-

sredno dodeljen ministrskemu predsedniku za nadziranje gotovih višjih uradnih krogov. V tej lastnosti je imel pogostoma opraviti tudi na fronti. Zdaj se je izkazalo, da je računal dosti večje potne stroške, kakor bi jih smel in da je torej državo ogoljufal. Tringali sicer skrben rodbinski oče in stari

in sluge stanujejo v okolici. Kralj se mudi največ na svojem vrtu, sicer pa piše svoje spomine, ki bodo izšli po njegovi smrti, dotlej pa se bodo hranili v Parizu. Kralj meni, da bodo ti njegovi spomini glavni vir za zgodovino Balkana v zadnjem polstoletju. Večkrat na teden pride slikar, ki slika kraljev portret. Slika je namenjena za mestni muzej v Bordeauxu. Kralj ne sprejema drugih obiskov. Sploh poročajo, da se je 76letni kralj ves premenil in se zlasti boji, da ne bo več videl Črne gore.

V starodavnih lepih časih. Vojna ni bila vedno tako huda in resna stvar, kakor je dandanes. Bili so časi, ko se je bojevalo »po viteški« in ko so veljala tudi za boj gotova modna pravila. Tako je bilo v drugi polovici 18. stoletja glavno pravilo, da se morajo armade »elegantno bataljirati«. Prav dražestno slika take »elegantne« bitke nam podajajo kronisti iz bojev za časa Marije Terezije. Takrat je prišlo med Francozi in Angleži do bitke pri Fontenoyu. Obe armadi sta se pripravili na vse zgodaj na boj. An-

Ynanšikaj, bivši kitajski cesar in predsednik, odličen general in državnik, je umrl.

gleži so krenili v lepih ravnih vrstah in z umerjenim korakom proti Francozom, ki so stali puško ob nogi ter pričakovali nasprotnika. Ko so se Angleži približali, so francoski častniki salutirali in vrhovni poveljnik je zajahal pred fronto. 50 korakov pred Francozi so se angleške vrste ustavile in angleški general je pozval francoskega monsiuera, da naj otvori ogenj. Francoz je ponosno odgovoril: »Oprostite, francoska garda nikdar prva ne strelja«. Toda Anglež je ostal pri svojem, češ, tudi njegovi vojaki se znajo vljuno boriti. Tako sta oba generala drug drugega prav vljudno silila in pozivljala, ter dajala drug drugemu prednost: Za »Vami, gospod, za Vami«. Končno so se Angleži vdali in oddali so prve strele. Bitka je začela. Vljudni Francozi so zmagali. — To so bili časi!

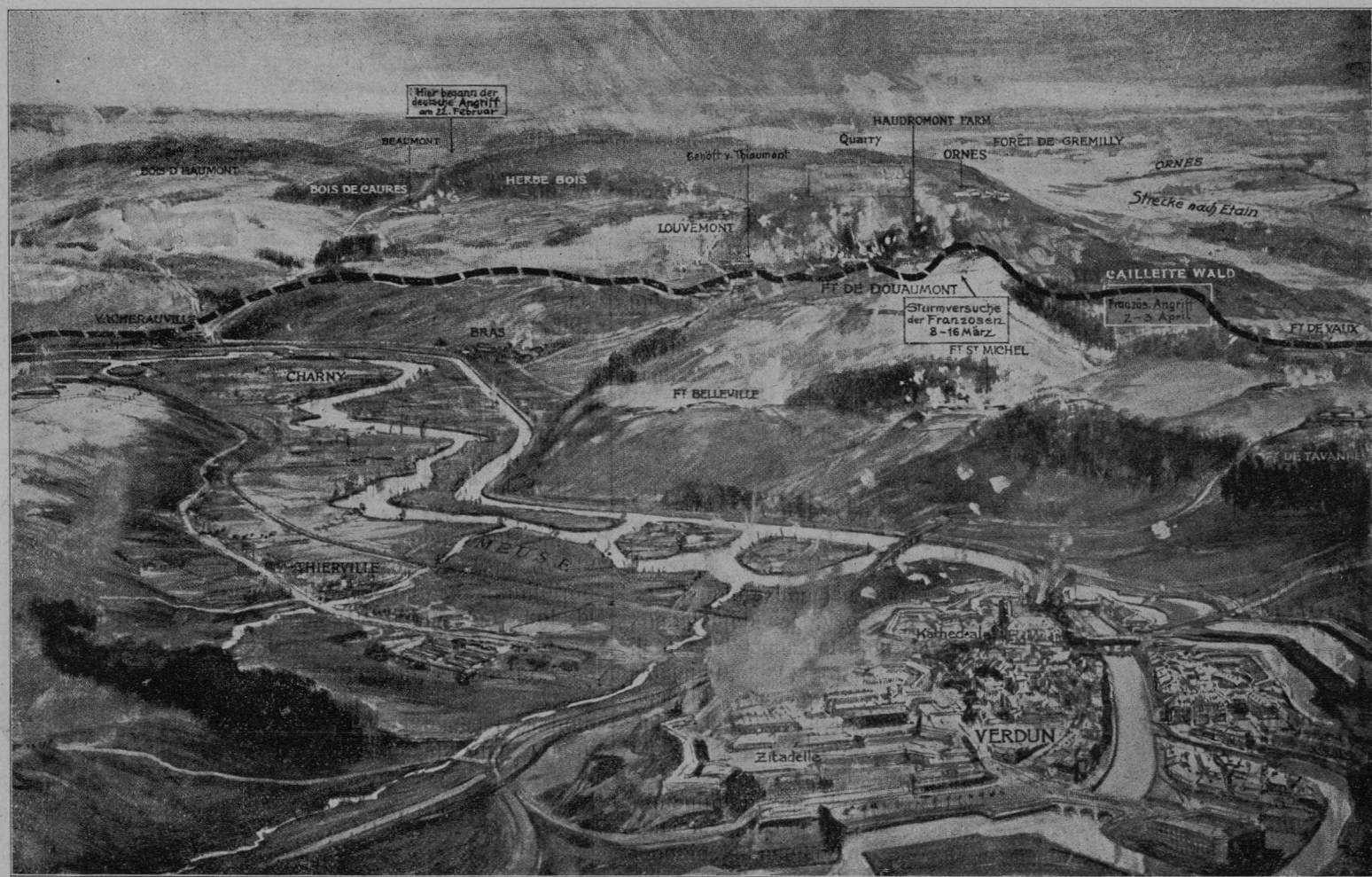
Junak humora se mudi v Ljubljani: t. j. ravnatelj Hofbauer, pisatelj znanih dunaj-

je 427 milijonov dolarjev, odnosno za 61 milijonov več nego do sedaj. V Ameriko dohajajo ogromne pošiljatve zavezniškega zlata. Tekom šestih mesecev je došlo na račun Anglije nad 100 milijonov dolarjev iz Kanade in Anglije.

Žena dveh mož. Neki saperski podčastnik, ki se nahaja v vojnem vjetništvu na na otoku Asinara v Italiji, je sporočil domov čudno zgodbo. Na otoku Asinara sta v vojnem vjetništvu dva moža, ki sta oba pravilno poročena z eno in isto ženo. Prvi mož je prišel že leta 1914. težko ranjen v srbsko vjetništvo. Žena je pa dobila uradno obvestilo, da je njen mož padel in se je poročila z drugim. Tudi zakonski mož št. 2 je moral k vojakom in je prišel v srbsko vjetništvo. Ko so se Srbi umaknili, so med drugimi tudi ta dva moža peljali seboj in sta bila odpravljena na otok Asinara. Tja je dobil zakonski mož št. 2 nekega dne pošiljatev

Sodobna frizura. Predsednik »Ecole Nationale de Coiffeure« je izumil za pariške dame novo, takozvano 75 mm topovsko frizuro. Iz umetnih kodrov se napravi nizka frizura in sicer tako, da gorenji zaviti lasje stoje kakor topovske cevi. Poleg »topa« se zatakne mala trobojnica. Upati je, da bodo glavice pariških krasotic tako bolj odporne moškome laskanju in da bo treba te trdnjave z vragovo silo omajati.

Petrograd v času vojne. Iz Petrograda došli ljudje pripovedujejo, da vlada zdaj v tem mestu razkošnost in razsipnost, kakor še nikoli. Gledališča so vedno prenapolnjena in plačujejo ljudje pri dobrodelnih predstavah po 18 do 40 rubljev za sedež. Luksus je velikanski. Par čevljev velja 40 rubljev, melirana soba na mesec do 100 rubljev. V hotelu »Astoria« velja čaj s pecivom 5 rubljev, a dvorane so vedno polne. Ženske vse v najdražji svili. Za bisere in dragocenosti

Bojišče okoli Verduna, kjer se že nad pol leta vrše najhujši boji Nemcev s Francozi. Črna črta kaže postojanke Nemcev. Označena sta tudi od Nemcev vzeti utrdbi Douaumont in Thiaumont.

skih humoresk. Dospel je po naročilu Rdečega križa v Ljubljano ter bo po vojaških bolnicah nesebično predaval našim vojakom bolnikom in ranjencem. S svojim zlatim humorom bo gotovo zbujal viharno veselost med njimi ter jih vsaj za kratko dobo tolažil in umiril v njihovi boleti. Takemu možu gre pač vsa hvala in priznanje!

V Novem Jorku živi 675.721 Ircev, Nemcev 723.383, Avstrijcev 306.000, Rusov 735.000. V Novem Jorku se povprečno vsake pol ure otvarja eno novo trgovsko podjetje, v istem času tudi pa eno propade. Vsake štiri minute se rodi en otrok. Novi Jork ima 380.000 tvornic s kapitalom 1775 milijonov dolarjev.

Koliko municije izvažata Amerika. Meseca maja je izvoz pušk, municije in drugega vojnega materiala za ententne države dal Ameriki največ v izvoznem prometu, to

od svoje žene in njene fotografijo. Tako je zakonski mož št. 1 izvedel, kaj se je zgodilo. Seveda je nastal prepir. Naposled sta se moža sporazumela in si lepo razdelila poslano jestvine.

Vzpenjača na Lovčen. Avstro-ogrski inženirji so napravili od luke v Kotoru do višine Lovčena žično vzpenačo, slično oni v Zagrebu, po kateri se pošiljajo potrebščine za c. in kr. vojsko v Črni gori. Zgradba je uspela izborna; potreba je bilo premagati velike težkoče. Proga vzpenjače je dolga 4 km.

Napoleonova hiša na otoku Elba je prirejena zdaj za kazino za ondu internirane avstrijske oficirje.

Nočno življenje v Parizu. Francoska vlada je odredila, da je zapirati v Parizu vse gostilne in kavarne ob pol 11. zvečer, po celi drugi Franciji pa ob 10.

plačujejo velikanske vsote.

Zločin Radomira Veševiča. Iz Cetinja poročajo sarajevskemu »Hrvatskemu Dnevniku«: Ker ni bilo mogoče dobiti bivšega ministra Radom. Veševiča, ki je umoril nekega našega oficirja, je vojaška uprava izročila krvniku negovega tretjega brata, ki je bil pridržan kot talec. Veševičevemu očetu, ki ima 70 let, je po posebni milosti ohranjeno življenje.

Kosilo iz odpadkov. »Frankfurter Zeitung« poroča, da tudi na Francoskem ni živčnih stedstev v izobilju, marveč že sedaj gledajo na reči, katere so poprej zametavali. V francoskih listih se čita o pripravah jedil iz odpadkov in ženska kuhinjska šola v Parizu je priredila kosilo iz samih odpadkov. Poročila trde, da je bilo kosilo dobro in da gredo noge in kljuni kokoši prav v slast. Priredil je kosilo sloveč francoski kuhar.

Zlato in srebro obdrži tudi med vojno in po vojni svojo vrednost. Varno je torej naložen denar, če si kupite zlato ali srebrno uro, verišico, prstan i. dr. Bogato izbiro po nizki ceni ima tvrdka H. Suttner v Ljubljani št. 5, Mestni trg, ki pošlje bogato ilustrovan cenik vsakomur zastoj in poštine prosto. Naročite si ga z dopisnico tako.

Vredno, da se zabeleži. »Srečkovno zastopstvo« v Ljubljani (glavno zastopstvo srečkovnega oddelka Češke industrijske banke v Pragi prejelo je te dni srečkovno naročilo iz daljne Azije od tam bivajočega veleposestnika brata Hrvata. Ker ima imenovani zavod od poprej naročnike iz širne Evrope, Amerike, Afrike in Avstralije, služi sedaj še naročilo iz Azije »Srečkovnemu zastopstvu« v ponos in dokaz, da je znano po vsem svetu.

Bolečine v mišicah, vlaknih in člankih odstranimo z vdrgavanjem s Fellerjevim oživljajočim, bolečine blažečim rastlinskim esenčnim fluidom z znamko »Elsa-fluid«. Zdravniško priporočen. Stotisoč zahvalnih pisem. 12 steklenic poštine prosto samo 6 kron. Lekar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 280 (Hrvatska).

Naročite se na list „Tedenske Slike“, ki je najbolj zanimiv in najboljši slovenski ilustrovani tednik! Razširjajte ga in pridobivajte mu novih naročnikov.

Spretnega STAVCA sprejme
tako
Zadružna tiskarna Krško
Plača po dogovoru.

Zajamčen uspeh!

Tisoče zahvalnih pisem za vpogled na razpolago

Bujno lepo oprsje

dobite, če rabite med. dr. A. Rixovo prsno kremo oblastveno preiskano, jamčeno neškodljiva. Za vsako starost hiter, zanesljiv uspeh. — Zunanja raba. — Pušica za poskušnjo K 3'30, velika pušica, ki zadostuje za uspeh K 8'80. Kosm. Dr. A. Rix laborat, Dunaj IX., Lakergasse 6/O. Razpošilja se strogo diskretno Zaloga v Ljubljani: Parfumerija A. Kanč in drogerija „Adrija“.

Najbolje darilo trpečemu vojaku je

MORANA

Reši ga in brani nadležne golazni: uši, stenic in vsakega mrčesa. Izvrstno sredstvo je tudi proti ozeblini, hrastam in vsaki kožni bolezni. — Naroča se:

M. SKRINJAR, TRST

Via Castaldi 4, I.

Cena: Liter 4 K. 1/2 l 2 K. 1/4 l 1 K.

Da olajšamo odpošiljatev in troške, pošljemo naravnost na dotični stan vojaka. Pošlje naj se denar in natančen naslov dotičnega.

Morana je popolnoma prosta vsake razjedajoče kisline, torej neškodljivo človeškemu zdravju, tkanini i. t. d.

Ni več pomanjkanja mesa,
odkar delujejo naši valilni stroji.
V teku 7-8 tednov imate piščance za zakol.

Ni več pomanjkanja piče po našem mlinu za kosti „HEUREKA“

Kompletne hleve za živad urejuje strokovnj. **Nickerl & Co.**, G. m. Dunaj-Inzersdorf, in poceni, b. H. Triesterstraße 30, Telefon Nr. 59444.

Nadvoj. dv. dobavitelji in vojni dobavitelji. Največje spec. podjetje za smotr. rejo živadi. Zahtevajte takoj cenik št 185.

„Darujte za Rdeči križ!“

Proti žeji

in sedanjih hudi vročini je najboljši „Sida limonadni prašek“

ki se dobiva v Ljubljani in trgovinah: Jos. Fabiani, Prešernova ulica nasproti glavne pošte in tudi pri J. Zorman v Spodnji Šiški na Celovski cesti št. 91 ter v vseh prodajalnah »Konzumnega društva za Ljubljano in okolico«.

1 zavojček SIDA LIMONADNI PRAŠEK (velja 40 vin.) ter da tri do štiri kupice izvrstne žejo tešeče osvežujoče pijače. Neobhodno potrebno za vojake, izletnike in za domačo rabo. Razpošiljalnica Josip Berdajs, Ljubljana, Zeljarska ulica 14.

Selenburgova ulica 1
(zraven trgovine Tičar)

Specijalna trgovina bluz

Antonija Sitar

500 kron

Vam plačam, če ne odstrani moj uničevalec korenin Ria balzam Vaših kurjih oces, bradavic, otiščancev, v treh dneh brez bolečin. Cena enemu lončku z jamstvenim listom 1 K 50 v, 3 lončki 4 K, 6 lončkov 5 K 50 v. Stotine zahvalnih in priznalnih pisem.

Pot na nogah, rokah, pod pazduho odstrani hitro posipalni prašek, cena 1 K 50 v, 3 ščatlje 3 K 50 v.

Kemény, Kaschan (Kassa) I. Postfach 12/44, (Ogrsko).

Zdrava kri!

Kri je splošna redilna tekočina, iz koje dobiva život svoje redilne snovi. Ako nima kri zadostnih redilnih snovi, slabijo organi ter nastane cela veriga bolezni in trpljenja, ki nam greni življenje.

Ta zla veriga mora biti pretrgana

in to je mogoče samo na eni točki, namreč pri hranitvi krvi, pri zboljšanju krvi.

Spisal sem po dolgoletnem proučevanju knjigo, v koji beremo kako in na kak način se kri in sokovi popravljajo, kako se zboljša hranitev, kako se moremo bolezni ogniti ter jih odpravljati.

Popolnoma zastoj

pošljem ta dragoceni spis vsakemu, kdor mi piše zanj! Tudi dam vsakemu priliko, da se prepriča, na kak način je to mogoče, brez vinarja izdatka. Toda pišite takoj!

Ekspedicija lekarne pri operi. Budimpešta VI. Oddelek 499.

Sedaj v vojnem času najbolj hvaležna in praktična časa primerna darila so samo „Gritzner“ in „Afrana,“ šivalni stroji

najboljši, dosedaj nedosežni v trpežnosti za rodbinsko rabo in obrt. Prednost: kroglični tek, biserni ubod (Perlstich.) Pouk v vezenju brezplačen v hiši. Cenj. občinstvu se radevolje razkažejo naši stroji in so v poizkušnjo na razpolago, brez da bi se sililo h kupčiji.

Edina tov. zaloga šivalnih strojev in njih delov (za šivalne stroje vseh sistemov.) Ze nad 3 milijone hvaležnih odjemalcev.

Josip Petelinc, Ljubljana,
za vodo — blizu frančiškanskega mosta, levo — 3 hiša.

10 letna garancija.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

: Delniška glavnica 8,000.000 kron. :

STRITARJEVA ULICA ŠTEV. 2.

Rezervni fondii okroglo 1,000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za 3. razred V. c. kr. avstrijske razredne loterije.

Žrebanje za ta razred dne 15. in 17. februarja 1916.

Cena za igralce prejšnjega razreda: 1/1 srečka K 40.—, 1/2 srečke K 20.—, 1/4 srečke K 10.—, 1/8 srečke K 5.—. — Cena za novovstopivše igralce:

1/1 srečka K 120.—, 1/2 srečke K 60.—, 1/4 srečke K 30.—, 1/8 srečke K 15.—.

Paročila se vrše najugodnejše po poštini nakaznici.

Sprejme vloge na knjižice in na tekoči račun in jih obrestuje po

4 1/2 0/10 čistih.

2% rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

A. & E. Skaberné

Ljubljana, Mestni trg 10
špecialna trgovina pletenin,
trikotaj in perila

prporoča svojo veliko zalogo,
kakor:

Športno in vojaško perilo in sicer: nogavice, gamaše, dokolenice, snežne kučme, rokavice, žilogrelce, sviterje, pletene srajce in spodnje hlače iz volne, velbdje dlake in bambaža.

Perilo za dame in gospode iz šifona, cefirja, in flanele.

Perilo za dečke, deklice in dojenčke. Gumijski plašči, nahrbtniki i. t. d.

Na debelo in drobno.

Mazilo za lase

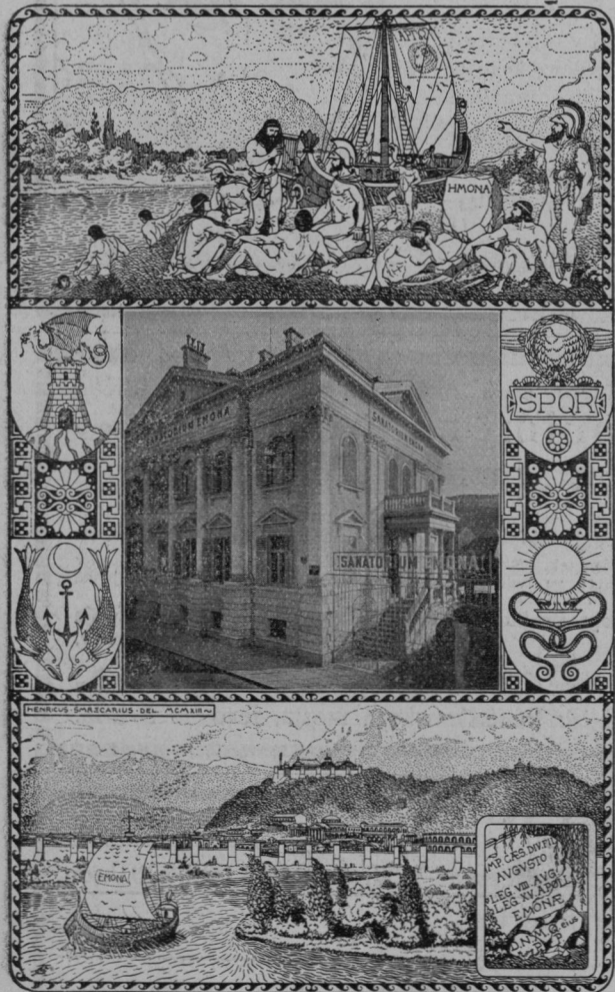
varstv. znamka Netopir
napravi g. Ana Križaj v Spodnji Siški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ul. 200 ali pa v trafiki pri farni cerkvi. V 3 tednih zrastejo najlepše lase. Stekl. po 3 in 4 K. Pošilja se tudi po pošti. Izorno sredstvo za rast las.

Za gotovost se jamči. Zadostuje steklenica. Spricevala na razpolago.

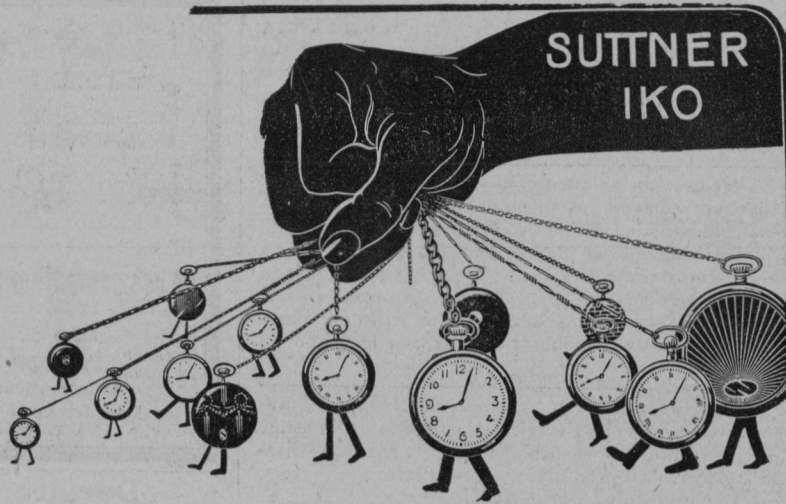
Prporoča se

umetna knjigoveznica

IVAN JAKOPIČ,
LJUBLJANA.

Svetovna tvrdka Suttner ima

samo natančno idoče, zanesljive, trpežne ure, katere staremu dobremu imenu hiše čast delajo.

- St. 410. Nikelnasta Anker-Roskopf-ura K 4:10
- „ 705. Roskopf-ura, kolesje v kamnih „ 5:90
- „ 719. Srebrna remontoar-ura „ 7:80
- „ 600. Žepna ura z radijem, se po noči svetli „ 8:40
- „ 449. Roskopf-ura, dvojni pokrov „ 7:20
- „ 518. Ploščnata nikelnasta kavalijska ura „ 7:50
- „ 803. Damska ura, jeklena ali nikelnasta „ 7:90
- „ 804. Srebrna damska ura „ 9:50
- „ 1544. Usnjata zapestnica z uro „ 10:50

- Št. 712. Nikelnasta IKO - ura, 15 kamnov „ 14:—
- „ 1450. Bela kovinasta verižica „ 2:80
- „ 865. Bela kovinasta verižica, priprosta „ 1:—
- „ 916. Srebrna verižica, masivna „ 3:20
- „ 422. Nikelnasta športna verižica „ 1:75
- „ 979. Srebrni obesek „cesarjeva podoba“ „ 2:—
- „ 213. Srebrni prstan z kamnom „ 1:40
- „ 211. Srebrni prstan z kamnom „ —:90
- „ 1063. Prstan, zlatona srebro „ 2:70

Vsaka ura je najnatančneje preizkušena.

Razpošilja se
po povzetju ali če se denar vnaprej pošlje.

Krasni cenik
zastonj in poštnine prosto.

Neugajajoče
se zamenja!

Lastna tovarna ur v Švici! — Lastna svetovna znamka „IKO“, najboljša preciz. ura.

H. Suttner samo v Ljubljani št. 5.

Nobene podružnice. **Svetovna razpošiljalnica.** Nobene podružnice.

Poravnajte naročnino!

Poslano.

G. pl. Trnkoczy, lekarnar v Ljubljani.
Moja soproga je zadnjega sinčka s Sladinom „sladni čaj“ zredila. Fant je poldrugo leto star, čvrst in močan in ni bil še sploh nič bolan. Pri prejšnjih treh otrocih je rabila razne redilne moke, s kojimi ni niti približnega uspeha imela. Sladin priporočam vsem staršem.
[Spoštovanjem
Makso Kovač, c. kr. voj. uradnik.
V Pulju, 25. marca 1914.]

Ako naročite in to storite nenudoma,

- 1 srečko avstr. rdečega križa
 - 1 srečko ogrskega rdečega križa
 - 1 srečko budimpeštanske bazilike
 - 1 dobitni list 3% zemlj. srečk iz leta 1880
 - 1 dobitni list 4% ogrsk. hip srečk iz leta 1884
 - 12 žrebanj vsako leto, glavni dobitek 630.000 kron
- dobite igravno pravico do bobitkov ene turške srečke v znesku do 4000 frankov popolnoma zastonj!**
Pojasnila in igralni načrt pošilja brezplačno:
Srečkovno zastopstvo 3, Ljubljana.

Mesečni obrok za vseh pet srečk ozir. dobitnih listov samo 5 kron

Naročnina za list „Tedenske Slike“; za Avstro-Ogersko: 1/4 leta K 3.—, 1/2 leta K 6.—, celo leto K 12.—; za Nemčijo: 1/4 leta K 4.—, 1/2 leta K 8.— celo leto K 16.—; za ostalo inozemstvo: celo leto fr. 20.—. Za Ameriko letno 4 dolarje.

Uredništvo in upravništvo Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 10, I. nadstropje.